

**בש"פ 3892/15 - העוררת בש"פ 3892/15 והמשיבה בש"פ
3924/15: מדינת ישראל נגד המשיב בש"פ 3892/15 והעורר בש"פ
3924/15: אור שחר דוד**

בבית המשפט העליון

**בש"פ 3892/15
בש"פ 3924/15**

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

העוררת בש"פ 3892/15 והעורר
מדינת ישראל
והמשיבה בש"פ 3924/15:

נ ג ד

המשיב בש"פ 3892/15 והעורר
אור שחר דוד
בש"פ 3924/15

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בירושלים
(כב' השופט מ' דרורי) מיום 2.6.2015 בתיק מ"ת
46654-04-15

תאריך הישיבה:
י"ז בסיוון התשע"ה (4.6.2015)

בשם העוררת בש"פ 3892/15

והמשיבה בש"פ 3924/15: עו"ד נעימה חנאווי

בשם המשיב בש"פ 3892/15

עמוד 1

החלטה

*

מנוחים בפני שני עררים, מטעם שני הצדדים, על החלטתו של בית המשפט המחויז בירושלים במ"ת 15-46654-04 (סגן הנשיא מ' דרורי), בדבר שחרורו של המשיב למעצר בית חלקי בפיקוח ערבים. לטענת המדינה (היא העוררת בבש"פ 3892 והמשיבה בבש"פ 3924/15) יש למצוא חלופת מעצר הדוקה יותר, לרבות מעצר. לטענת העורר בבש"פ 3924/15 (הוא המשיב בבש"פ 3892, להלן: המשיב), יש למצוא חלופה מקלה יותר, לרבות מעצר שחרור למעצר בית בישיבה.

1. כנגד המשיב הוגש כתוב אישום המיחס לו שלושה אישומים. הראשון, כי תקף אדם, יחד עם אחרים – כולם קתינים בעת ביצוע המעשים – ועל ריקע גזעני. התקיפה בוצעה לאחר תכנון ובנסיבות התזה גז מדמייע והכאה בקשר, חיל שוחלץ לעזרת הנתקף – והותקף אף הוא באמצעות גז מדמייע. כתוצאה מכך, הנפגע, אשר נבחר בשל הויתו ערבי, סבל מצריבה בעינו ומשריטה בזרועו. השני, כי המשיב וחבריו ידו אבנים לעבר משאית נוסעת. מעשים אלה נעשו אף הם על ריקע גזעני ולאחרר תכנון. השלישי, כי המשיב וחבר מרעיו חיבלו במתע עצי זית, בדרך של כריתת ענפים של שלושים וחמשה עצים ורישום כתובות נאצה. גם מעשים אלה נעשו על ריקע גזעני. בגין אישומים אלה יוחסו למשיב העבירות של התקיפה בנסיבות מחמירות מניעה גזעני; תקופת עובד ציבור; והזק בצדון מניע גזעני. הכל לפי סעיפים 382(א) ו-382(ב), סעיפים 452 ו-441 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאם.

לצד כתוב האישום הוגש בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים כנגדו. בית המשפט המחויז דחה את הבקשה, בקבעו כי לא עולה מכתב האישום כל חשש למסוכנות מצדיו, כי אין לו כל עבר פלילי וכי המעשים המיחסים לו בוצעו כשתיים לפני הגשת כתוב האישום. ערך על החלטה זו התקבל באופן חלק (בש"פ 2963/15, השופטת ד' ברק-ארז). נקבע כי המעשים המיחסים למשיב מעלים מסווגות ברורה להישנותם של מעשים אלימים, לנוכח מעורבותו היירה במעשים, טיבם – ובפרט שני האישומים הראשונים – והעובדת שהשתרעו על פני תקופה של כhana. כתוצאה לכך, נקבע כי בחינת האפשרות של שחרורו תהיה רק על בסיס הזמנת תסקיר מעצר וממצאת חלופת מעצר הולמת.

למשיב נערך תסקיר מעצר, בו נאמר כי שירות המבחן מתנסה להעיר את הסיכון הנשקף מהtentagoות המשיב, בשל הפעם הרבה שבין האישומים המיחסים לו לבין התרשםות שירות המבחן מאופיו הנורומטי והעדר הרשותות קודמות. הומלץ על שחרור המשיב למעצר בית לילי בבית סבו בבאר שבע, רחוק ממוקם מגוריו בישוב בת-עין, תוך ליווי ופיקוח של מספר מפקחים במשך כל שעות היממה. בתסקיר מעצר משלים נבחנה חלופה נוספת, בישיבה בה למד ועבד המשיב. בתסקיר הוערכ כי החלופה אינה מספקת מעריך פיקוח מתאים ברוב שעות היממה וכי אינה ראייה. בית המשפט המחויז אימץ את המלצת שירות המבחן בתסקיר הראשון, לאחר שקבע כי בא כוח המדינה לא נמצא פגם בערבים שהוצעו, אלא רק הצבע באופן כללי על מסוכנות – ללא בסיס עובדתי ובניגוד לעמדת שירות המבחן. עוד נקבעו תנאים כספיים נוספים. מכאן ערך המדינה מזה, ועריך המשיב מזה.

2. לטענת באת כוח המדינה, מעובדות כתוב האישום עולה מסוכנות ברורה. עוד נתען כי חלק ניכר מבין המפקחים

שנקבעו אינם מתאימים לשם פיקוח על המשיב. טענה נוספת היא כי שני חברי של המשיב לbijouter המעשים שבhem הוא מואשם – אשר בניגוד למשיב, עודם קטינים – שוחררו למעצר בית מלא, ולא חלקי בלבד. על כן עומדת באת כוח המדינה על חלופת מעצר הרטטי בדמות מעצר בית מלא, באיזוק אלקטרוני ופיקוח מפקחים ראיים, ועל כך שעדי שלא תימצא חלופה הדוקה דיה – יש להותיר את המשיב במעצר. מנגד, טען הסגנור כי עורכי הتسקיר וערכאה קמא מצאו את כל המפקחים מתאימים, ומכל מקום – כי די במפקחים שהמדינה מסכימה לכשיורתם בכך כדי להשיג את מטרת המעצר. עוד נטען כי מעשייהם של חברי המשיב הקטנים חמורים משלו, ועל כן הבדיקה ביניהם מוצדקת.

בערך אשר הגיע המשיב נטען כי חלופת המעצר שנבחרה מחמירה מדי, לנוכח עברו הפלילי הנקי, גילו הצער והתנהגותו הטובה בתקופה האחרונה. על כן, לשיטתו, אין מניעה לבחור בחלופת מעצר המאפשר לו להמשיך בלימודיו בשיטה בירושלים. עוד מלין הוא על גובה ההפקדה שנקבעה.

3. הצדדים לא נחלקו על כך שקיימות ראיות לכואורה לביצוע המעשים המיוחסים למשיב. לפי החלטתו של בית משפט זה בש"פ 2963/15, אף קיימת עילית מעצר בדמות מסוכנות. השאלה המרכזית היא אפוא מה טוב חלופת המעצר אשר בכוחה "להציג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בעורבה ותנאי שחרור, שפוגעתם בחירותו של הנאשם, פחותה" (ראו סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996). המענה לשאלת זו מרכיבת הן מטיב המסוכנות הקונקרטית הנשקפת מן המשיב והן מאופייה של הלופה המוצעת. אשר לראשונה, כפי שפורט בהרחבה בש"פ 2963/15, המעשים המיוחסים למשיב מעלים מסוכנות ברורה להישנותם של מעשיים אלימים. שניים מן המעשיים אף היו כרוכים באלימות מסוכנת. המכולע מעיד על רצף של מעשיים שנפרש על פני תקופה לא מבוטלת.

נרחיב. אין עסקין בשלב זה בעניישה. המשיב נהנה מחזקת החפות. הדברים מועלם כדי להפנות את הזրקוץ אל מרכיב המסוכנות. בראי זה יש לבחון את הלופות המוצעות. המשיב ביצע, לכואורה, מספר עבירות, חלקן בתור תקופה קצרה. המשותף לכל העבירות – הרקע הגזעני. כאמור, הקרבן הפוטנציאלי שייר לקבוצה של אנשים המובחנת בשל זהותם. لكن, אין לשלול את האפשרות שבעבירה מעין זו לא ניתן, לעיתים, להשיג את מטרת המעצר אלא בדרך של מעצר. ברם, כפי שהענישה היא אינדיבידואלית, כך גם המעצר עד לסיום ההליכים. בעניינו, יש לקחת בחשבון את הנזק שנגרם, שאינו עומד, ככלצמו, ברף גבואה; מספר המקרים; הסכנה, לכואורה, הנשקפת מן המשיב, כפי שגם עולה מן הتسkid; והעיקר – קיומה של הלופה. אשר לאחרונה, מצוות החוקק היא כי חובה לתור אחר הלופה, בתנאי שבכוכה להשיג את מטרת המעצר.

נקודה אחת עליה הלינה באת כוח המדינה היא כי הלופה שנקבעה בבית המשפט המחווי כוללת מעצר בית ליל בלבד. בנקדוה זו יש צדק רב. אמנם נקבע כי גם בשעות היום על המשיב לשחות בחברת אחד מן המפקחים, ברם, מדובר עורכי הتسkid וההחלטה של בית המשפט המחווי עולה כי המסוכנות העולה ממשיב לא נשקלת במלואה. הפוטנציאלי לביצוע מעשיים נוספים לאור היום רב יותר. בנסיבות המקירה, ובהתאם המסוכנות שעולה מן המעשיים המיוחסים למשיב, נדמה כי שחרור כזה רחוק מלהשיג את מטרות המעצר.

נקודה נוספת שהעלתה המדינה היא זהות המפקחים. אולם, אף לשיטתה, ישנו מספר מפקחים מתאימים. כוונתי לדודתו של המשיב ולאחד מודודיו. במהלך הדיון שהתנהל בפני הסכמה כי דוד נסף, עו"ד במקצועו, מתאים לפיקוח על המשיב. אמנם דוד זה משתמש כמפקח על אדם נוסף, במקרה אחר, אך במהלך הדיון עלה מדברי הסגנור כי

משמעות זו אמורה להציג על רקע ההתפתחויות בתיק الآخر. אשר לערבים נוספים שנקבעו, בדמות קרוביו משפחה: עיינתי בפרוטוקול ובוחמר שהגישה באת כוח המדינה, וכן עולים סימני שאלת ברורים בדבר התאמתם לתפקיד. כך לגבי חלום. באשר ליתר, לא ברור אם גורם מסוים נטה כדמות סמכותית דיה לשם מילוי התפקיד. יש לזכור כי הערב חייב להתאים שניים: האחד, כלפי המשוחרר – האם האחרון מכיר בו כגורם שנគונתו מבטיחה שמירה על התנאים? השני, כלפי הרשות – האם הערב המוצע ידוע באופן מיידי על כל הפרה?

אשר לחולה אליה עותר המשיב לשחררו – שני הצדדים הסתמכו, במהלך הדיון אשר נערכ בפני, על האמור בתסקירות העוצר. המשיב מגדיש את עובדת היותו של העומד בראש הישיבה מפקח מתאים ואחראי, ואת העובדה שהישיבה אינה תומכת במקרים מן הסוג המוחץ למשיב אלא מגנה אותם. מן הצד الآخر, מגדישה באת כוח המדינה את המשקנה אליה הגיעו עורכי התסקיר, לפיה חולה זו אינה ראייה. עיון בסיבות להמלצת זו מעלה כי העומד בראש הישיבה אינו פניו לפיקח על המשיב בשעות רבות של היום. שני מפקחים נוספים הם בחורים צעירים, אשר לא נמצאו מתאימים לפיקח עליו. עוד צוין כי יש בשיבה תלמידים צעירים רבים, דבר המקשה על הפיקוח. לנוכח כל אלה, ולנוכח המעשים המוחץ למשיב, אין מוצא כי חולה זו הדוקה כנדרש. מעבר לכך, דעתך היא כי יש לדרש מסגרת תחומה וסגורת – ללא חלונות ו"פירות" – כדי שמנגנון הפיקוח יהיה אפקטיבי. מן הצד الآخر, לא השתכנעתי כי בנסיבות תיק זה יש צורך בפיקוח אלקטרוני.

באשר לשיעור ההפקדה הכספי – זה נטה לכול, ובוודאי אין מקום להקל בו יותר. לצד זאת, סבורני כי יש להעלות את סכום הערכות צד י', ולהבהיר בצורה יותר את תפקידו הערבי, הן כלפי המשיב והן כלפי הערבים עצמם. אוסף כי כך נראה לי ראוי בדרך כלל.

4. לנוכח כל האמור, החלמתי לדחות את ערר המשיב, ולאחר מכן באופן של שחרור המשיב מבית המשפט המחויז בירושלים בתנאים הבאים:

א. שהיה בבית סבו, מר אריה שחר (בכתובת: רחוב אלתרמן 6, באר שבע), 24 שעות ביוםמה, במעצר בית מלא.

ב. המשיב ישאה בכל שעות היום בלבד מבין שלושת המפקחים הבאים לפחות: עריך הדין אל' לנדו, דוד המשיב; גב' אילית לאה לנדו, דודתו של המשיב; מר ראובן הישראלי, דוד המשיב (להלן: המפקחים). הסגנור יגיש עד ליום ראשון, 7.6.2015, בשעה 00:18, את מספרי תעוזות הזהות של כל אחד מן המפקחים, וכן את כתובות מגורייהם. על שלושת המפקחים וסבו של המשיב לאפשר למשטרה להכנס לבית בכל עת, לבדיקת נוכחותו של המשיב.

ג. המפקח העיקרי, לא בהכרח מבחינת חלוקת השעות, הינו דודו של המשיב,עו"ד לנדו, זאת בשני מובנים. האחד, עליו לשמש כמפקח אלא אם כן אחד משני המפקחים האחרים נמצא במקום. השני, אם המשיב יפר את תנאי השחרור, על המפקחים להודיע על כך למשטרה ולעוריך הדין לנדו באופן מיידי. עריך הדין לנדו יודיע גם הוא למשטרה על הפרת התנאים שתדוע לו.

ד. שיעור ההפקדה על ידי המשיב יעמוד על 10,000 ₪. הפקדת הסכום הינה תנאי לשחרור המשיב.

ה. חתימת המשיב על ערבות עצמית בסך של 100,000 ₪.

- ו. כל אחד מן המפקחים יחתום על ערבות צד ג' בסך של 35,000 ₪.
- ז. סב המשיב ישמש כערב – ולא מפקח – ויחתום אף הוא על ערבות בסך של 35,000 ₪. חלה עליו החובה לדוח באופן מיידי למשטרה ולעורך דין לנדרו אם יפר המשיב את תנאי השחרור.
- ח. המשיב יתיצב בתחנת המשטרה ובבית המשפט כנדרש. במקרה זה ילווה אותו אחד מן המפקחים. יdag המשיך כי המשיב יgive שירות אל היעד, וכן יחזיר ממנו שירות למקום בו נמצא מעצר הבית.
- ט. תעוכב יציאת המשיב מהארץ עד לסיום משפט זה ועליו להפקיד דרכון אם יש בידו.
- י. המשיב לא יצור קשר, בכל דרך שהיא, עם מי מעדי התביעה או הנאים האחרים שהואשם עמו בכתב האישום.
- יא. אם המשיב יפר את אחד מתנאי השחרור, ניתן יהיה לעצרו ובמצב זה יש להביאו בפני שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, בתוך המועד הקבוע בחוק.

ניתנה היום, י"ח בסיוון התשע"ה (5.6.2015).

ש | פ | ט